პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

შაბათი, 21 თებერვალი 1925 წ.

წელიწადი მეხუთე

ფასი 3 კაპ.

წითელი არმიელი

№ 41 (927) 1 და 2 კ. მ. დ. პოლიტ-განეგის ყოველდღ. გაზეთი

რედაქც. მის. ტფ., ევანგულოვის ქუჩა ელს. 2—24

განცხადების ფასი პირველ გვერდზე 40 კაპ. | მეოთხეზე 20 კაპ. ჩერვონეც. ნომპარელის სტრიქონ სამკლოვიანი განცხადება 3 მან. ჩერვ. განცხადებები მორიგ ნომერში მიიღება მხოლოდ 1 საათამდე

...ედევ ფესრიგის ...ეს

...ისციპლინა, წესრიგი უნდა ...ითვებდეს ყოველი წითელი ...ელის მოქმედებას არა თუ ...ტო წითელი ჯარის რი...ში, არამედ მის გარეშეც. ...ელ-თვის და ყოველგან წი...ლი მოლაშქრე უნდა იყოს ...ერების და შეგნების მაგალი...

...სხვაფრად წარმოუდგენე... ...ჩვენთვის რევოლიუციის ...ის კაცი, რომელიც იმყო...ა მუშურ-გლეხური წითელ...ის რიგებში. მაგრამ სამ...ოდ კიდევ აქვს ადგილი ...ი მაგალითებს, რომლებიც ...ლაპარაკებიან ჩვენ, რომ ...ყველა წითელ-არმიელს ...ვნით ეს ანბანური ჭეშმა...ება.

...ამე შემდეგშია, რედაქცი... ...შემოვიდა განცხადება, ...ა სხვა და სხვა უფასო წა...დგენებზე, რომელსაც მა...ვენ წითელი არმიის შეფე... ...წითელ-არმიელებისათვის, ...ი ზოგიერთი წითელი მო...ლაშქრეები ამ წარმოდგენებზე ...იქცევიან ისე, როგორც ...ითხოვება შეგნებულ მო...ქეს. სწვევენ თუთუნს შეგ...ოდგენის დარბაზში, ყვი...ნ, უშვერ სიტყვებს ისვრი... ...ამტვრევენ სკამებს და სხვა. ...ელიდე ეს სრულიად არ ...ერება წითელ მებრძოლს, ...ელიც თვით უნდა უმტყუ...დეს ასეთ საქციელს სხვას ...მოუწოდებდეს წესრიგისა... ...რასაკვირველია ჩვენ არ ...ადგილი არ იქნება.

...ა და დისციპლინის ...ახებ.

...ვამბობთ, იმას, რომ ყველა ...ჩვენი წითელ-არმიელები ამას ...სჩადის, მაგრამ ერთიანად ...ორი ...ასეთი მაგალითიც საკმარისია, ...რომ ჩირქი მოეცხოს წითელი ...არმიას, რის ნებას ჩვენ არავის ...არ მივსცემთ. წითელი არმიის ...ავტორიტეტი და დიდი სახელი ...ყოველ მშრომელთათვის და ...მით უმეტეს თითეულ წითელ-...არმიელისათვის ძვირფასი უნ...და იყოს.

წითელ-არმიელი ღირსი უნ...და იყოს წითელი მოლაშქრის ...მაღალ სახელწოდების ტარე...ბისა.

და თუ რომელიმე წითელ-...არმიელი თავისი ცუდი საქ...ციელით ჩირქს სცხებს ამ სა...ხელს, ის ყველაზე უწინ გა...კიცხული უნდა იქმნას თვით ...თავისი ამხანაგების მიერ. რე...ვოლიუციონური დისციპლინას ...უნდა ქმნიდენ და ამაგრებდენ ...თვით წითელ-არმიელები. ეს ...მათი პირდაპირი და მთავარი ...ამოცანაა და ყოველ გადახრას ...ამ მხრივ თვით წითელ-...მოლაშქრეებმა უნდა ებრძო...ლონ. ყოველთვის და ყოველ...ვან ნაწილში თუ მის გარეშე ...წითელი-არმიელი უნდა იყოს ...რევოლიუციონური შეგნების ...და რევოლიუციონური დისცი...პლინის მაგალითი.

ვიმედოვნებთ, რომ ჩვენი, წი...თელ-არმიელები ამას მიაღწევენ ...და მომავალში მათ მიერ წეს...რიგის დარღვევის მაგალითებს ...

პროვოკაცია არ გაუმართლდათ.

...ერმანიაში ამ ჟამად ხდება ...უნისტების გასამართლება. ...ოთი წყება კომუნისტები ...ამართლეს ქ. ჰამბურგში, ...ოეს ასამართლებენ ქ. ლე...იგში. გერმანიის შავი რე...ია თავისი ყვითელი ლა...ით სცდილობს ამ გასამარ...ებებზე ახალი პოლიტიკუ... ...კაპიტალის შეძენას. მათ ეს ...ამართლებები ფართე მაშ...ტი მოაწყვეს. მიიპყრეს მი...ნ მთელი საზოგადოებრივი ...ი.

...გასამართლების მიზანი იყო ...მუნისტური პარტიის ჩირ...ოცხება და მისი ავტო...ტეტის დაცემა მშრომელთა ...ში. სპეკულიაციის და ...ს დაცემულობის წუმპეში ...ამდე ჩაფლულ გამყიდველ ...ციელ-დემოკრატიას სურდა ...ოვკატორების საშუალე... ...გენელებია კომუნისტუ... ...პარტიის გავლენა პროლე...ულ მასებზე და შეესუ...ნია მისი რიგები, მაგრამ ეს ...ხრიკები მას არ გაუვიდა. პრო...ვოკატორებმა იმდენი გულმო...დგინება გამოიჩინეს სასამართ...ლოზე, რომ ვადაუპარებეს და ...მათ და უნებლიეთ გამოაშკარა...ვეს თავიანი პროვოკატორული ...ვინაობა.

მეორეს მხრივ კომუნისტე...ბრალდებულთა სიმტკიცემ, ...მათ უშიშროებამ იშვიათი შთა...ბეჭდილება დასტოვა გერმანიის ...მუშათა კლასზე. დღეს ყველა...სათვის ცხადია ვინ არის ბრა...ლდებულთა შორის ნამდვილი ...კომუნისტები და ვინ პროვო...კატორები, რომლებიც წინასწა...რი განზრახვით განგებ იქმ...ნენ დასმული ბრალდებულთა ...სკამზე, ვითომ როგორც კო...მუნისტები.

საზიზღარი თამაში დამარცხდა ...მომწყობთა დამარცხებით. პრო...ვოკაცია არ გუმართლდათ. ...პროვოკატორი რისი პროვო...კატორია, თუ ის ვერ გამოაშკა...რავებს თავის ბუნებას.

და აი აქაც გერმანიის პო...ლიციის მიერ მოსყიდულ „ბრა...ლდებულებმა“ დათვური სა...ბსახური გაუწიეს ბურჟუაზიას ...და სოციალ—გამყიდველებს. ...პროვოკატორებმა ზომაზე მეტი ...ტყუილი და სიყალბე გადმოან...თხიეს სასამართლოში ისე, რომ ...თვით ბ-ნ მოსამართლეებიც გა...ბრაზდნენ. ბრალდებული ნეი...ანანა-ნამდვილი პროვოკატო...რია, რომელმაც იმდენი საზიზ...ღარი ტყუილები ილაპარაკა, ...რომ ბოლოს თვით დაიბნა და ...გამოამეღლავნა მთელი თავისი ...სიყალბე.

ამ გარემოებამ უფრო გაამ...ხელა ბურჟუაზია და მისი მო...სარჩლეები და ისინი დღეს ...პირ და პირ შურს იძიებენ ბრა...ლდებულ კომუნისტებზე. ჰამ...ბურგის სასამართლომ გამოი...ტანა განაჩენი ჰამბურგის კო...მუნისტებზე, რომლებსაც ათი ...და ხუთი წლობით გადუწყვე...ტა კატორღა. არა ნაკლები ...მკაცრი განაჩენი მოელის ლეიპ...ციგის კომუნისტებსაც.

მაგრამ მიუხედავათ ამისა ...რეაქციამ მიზანს ვერ მიაღწია. ...თავისი საზიზღარი საქციელით ...მან უფრო მეტად გაზარდა კო...მპარტიის ავტორიტეტი და მის ...დამი რწმენა მშრომელთა მა...სებში. დღე დღეს მან იზეიმოს ...თავისი შურისძიება იმ მუშებ...ზე, რომლებმაც მოინდომეს მი...სი ძალაუფლების დამხობა. მა...გრამ კარგად ახსოვდეს საბო...ლოო გამარჯვება მაინც პრო...ლეტარიატის და კომპარტიის ...მხარეზე იქნება.

ე.

ნაპრალი ფართოვდება.

კაპიტალსა და შრომის შორის თანდათან მწვავდება განწყობილება როგორც სჩანს ბრძოლა დაიწყება ნასშირის მრეწველობიდან.

როსტას კორესპონდენტთან საუბარში ინგლისის სამთო-მადნო მუშათა ფედერაციის მდივანმა კუკმა განაცხადა, რომ მუშათა მოთხოვნილების პროგრამა შეტანილ იქნება სამთო-მადნო მუშათა სასწრაფო კონფერენციაზე; პროგრამა უარ-ყოფს ძველ ხელშეკრულებას და მოითხოვს შრომის ხელფასს სიძვირესთან შეფარდებით.

მასების განწყობილების შესახებ.

კუკმა განაცხადა, რომ მიღებულია 105 რეზოლიუცია ფედერაციის ადგილობრივი განყოფილების მიერ. რეზოლიუ-ციები იწონებენ მის გამოსვლას ფედერაციის წინა მდივანის ფრანკ ხოჯესის წინააღმდეგ. კუკის აზრით მაღაროს მეპატრო-ნეებიც წამოაყენებენ მოთხოვნილებას სამუშაო დღის გადი-დების შესახებ და დაუმატა, რომ მასები მიემხრობიან ბრძო-ლას.

კუკმა მიმართა კონფლიქტში (უთანხმოებაში) ჩათრეულ ყველა კავშირებს წინადადებით გამოგზავნონ წარმომადგენ-ლები კონფერენციაზე საბრძოლო ზომების შეთანხმებით გამოსამუშავებლათ.

ამბობენ, რომ კუკის მოქმედებამ გაკვირვება გამოიწვია ედერაციის მუშათა შორის.

შეერთებული ძალით.

შემდეგ კუკმა განაცხადა, რომ უმცირესობის მოძრაობამ მიმართა კონგრესის გენერალურ საბჭოს წინადადებით შეად-გინონ სამთო—მადნო მუშათა რკინის გზელთა და მელითო-ნეთა მოქმედების კომიტეტი, რომელსაც დაევალება მოწვევა დანარჩენი კავშირების. უმცირესობის მოძრაობამ წინადადება მისცა აგრეთვე ცალკე დაინტერესებულ კავშირებს შექმნან დამხმარე კომიტეტები ადგილებზე, რათა ყველა კავშირებს დაავალონ მოაწყონ საერთო გაფიცვები და არ შესწყვეტონ ბრძოლა, სანამ ყველა მოთხოვნილებები და არ იქნება დაკმა-ყოფილებული.

ჩემბერლენი უარყოფს.

თემთა პალატაში მიცემულ შეკითხვაზე ჩემბერლენმა გა-ნაცხადა, რომ ხმები, თითქოს დიდბრიტანეთის მთავრობას განზრახული აქვს შეუდგეს მოლაპარაკებას რუმინეთის მთავ-რობასთან შავ ზღვაზე საზღვაო ბაზის შექმნის შესახებ, ყო-ველ გვარ საბუთს მოკლებულია.

საბალხო კომისართა საბჭომ მოიწონა იაპონია-საბჭოთა საკონვენციო ხელშეკრულება.

საკავშირო სახალხო კომისართა საბჭომ მოიწონა ხელ-შეკრულება იაპონიასა და საბჭოთა კავშირს შორის ურთიერ-თობის ძირითად პრინციპების შესახებ.

სახალხო კომისართა საბჭომ წარუდგინა ეს ხელშეკრუ-ლება საბჭოთა კავშირის ცენტრალურ აღმასკომს დასამტკი-ცებლად.

ორჭოფული პასუხი.

ინგლისის თემთა პალატაში ჩემბერლენს მისცეს ასეთი შეკითხვა: დაცლილ იქნება თუ არა საჩქაროდ კელნის ზონა, თუ აღმოჩნდება, რომ გერმანიამ ვასრულა თავისი ვალდებუ-ლებანი განიარაღების შესახებ.

ჩემბერლენმა გვერდი აუხვია პირდაპირ პასუხის მიცემას და სთქვა, რომ ევაკუაციის (ჯარის გაყვანის) საკითხი შეთან-ხმებულად უნდა გაირჩეს მოკავშირე მთავრობათა მიერო.

გერმანიის კომპარტიის ცეკას მოწოდება.

ჩვენ ვიბრძოლებთ ამნისტიისათვის.

ურბანსისა და ჰამბურგის სხვა კომუნისტების მიმართ განაჩენის გამოტანის გამო, გერმანიის კომპარტიის ცეკამ გა-მოაქვეყნა მოწოდება ჰამბურგის აჯანყების მონაწილეთა მიმართ,

„თქვენ კარგად მოიქეცით—ნათქვანია მოწოდებაში—რო-ცა ბურჟუაზიული სასამართლოს წინაშე არ უარყავით თქვე-ნი საქმიანობა. თქვენმა აშკარა განცხადებებმა თეთრი იუს-ტიციის წინაშე გაამხნევა ციხეში ათასობით მეჯდომი პროლე-ტარები. კომპარტიის ხელმძღვანელობის ქვეშ გერმანიის პრო-ლეტარიატი განაგრძობს თავის ბრძოლას ამნისტიისთვის, თქვენი და ყველას განთავისუფლებისათვის, ვინც იტანჯება ებერტის რესპუბლიკის ციხეებში.“

რკპ-ს ცეკას დადგენილება.

კომპარტიის კანდიდატთა გადამწყვეტი ხმის უფლების შესახებ.

ვინაიდან ზოგიერთი პარტიული კომიტეტები შუამდგო-მლობენ მიენიჭოთ კანდიდატებს გადამწყვეტი ხმის უფლება სხვა და სხვა პარტორგანიზაციების არჩევნებზე, რკპ-ს ცეკა აცხადებს, რომ წესებიდან გადახვევამ, რომელსაც ადგილი ჰქონდა მე13-ე ყრილობაზე ლენინის გაწვევის მუშაობაში მიზიდვის მიზნით, შეიძლება შეჰქმნას არა სასურველი ტრა-დიცია და არ არის გამოწვეული აუცილებლობით.

დაზგის მუშების გადაყვანის შესახებ პარტიაში.

ცეკა შეუძლებლად სთვლის ამ საკითხში წესდებიდან გა-დახვევას და ერთხელ კიდევ მოგონებს გაძლიერებულ იქნას მუშაობა დაზგის მუშა—კანდიდატების გადაყვანის შესახებ პარტიაში.

ბრძოლა შელავათების დარღვევის წინააღმდეგ.

საბჭოთა კავშირის ცენტრალურმა აღმასკომმა მიიღო ადგილებიდან ცნობები იმის შესახებ, რომ ზოგიერთ გუბერნიებში არღვევენ სასოფლო სამეურნეო გადასახადის შელავათების წესებს, რომლებიც მინიჭებული აქვთ წითელ არმიელებსა და მათ ოჯახებს.

პრეზიდიუმი აუცილებლად სთვლის ენერგიულ ბრძოლასასეთი მოვლენების წინააღმდეგ და წინადადებას აძლევს სათანადო ორგანოებს მიიღონ ენერგიული ზომები ასეთი მოქმედების აღმოსაფხვრელად, რომლებიც ხელს უშლიან წითელ არმიელებზე და მათ ოჯახებზე მინიჭებულ შელავათების ცხოვრებაში გატარებას.

საბჭოთა-გერმანია-ბალტიის კონფერენციის მუშაობა.

პირდაპირი მიმოსვლა გერმანიასა და საბჭოთა კავშირს შორის.

მოსკოვში კენიგსბერგიდან დაბრუნდა საბჭოთა კავშირის დელეგაცია, რომელიც მონაწილეობდა პირველ საბჭოთა-გერმანია—ბალტიის საკონსულტაციო კონფერენციაზე. კონფერენციის ძირითადი საკითხი ეხებოდა პირდაპირ მიმოსვლას გერმანიასა და საბჭოთა კავშირს შორის. კონფერენციამ აღნიშნა აგრეთვე, რომ 1925 წლის პირველი აპრილიდან შემოღებულ უნდა იქნას პირდაპირი სამგზავრო მატარებლის მიმოსვლა.

ამხ. რიკოვის სიტყვა სოფლად მუშაობის შესახებ.

საკავშირო კონფერენციაზე სოფლად მუშაობის შესახებ ამხ. რიკოვმა თავის სიტყვაში განაცხადა:

„დღევანდელი ჩვენი პოლიტიკურ-ეკონომიური მდგომარეობა არსებითად განსხვავდება ახალი ეკონომიური პოლიტიკის პირველი პერიოდის მდგომარეობისაგან. ახალ ეკონომიურ პოლიტიკას შედეგად მოჰყვა სასოფლო მეურნეობის მოღონიერება: და გლეხობის ფენებად დანაწილება შეძლების მიხედვით. სასოფლო მეურნეობის მოღონიერებამ ჩაახა სხვა და სხვა ტიპის გლეხური იდეოლოგია. ეს ბუნებრივია ვინაიდან სასოფლო მეურნეობის ზრდა ყოველთვის ბადებს კაპიტალისტურ იდეოლოგიას, რომელიც უასუხებს ახალი ბურჟუაზიის, ჯერ კიდევ უმნიშვნელო ფენების ინტერესებს.

ეს ორთულებს თანამედროვე პერიოდს და დიდ პასუხისმგებლობას ავალებს პარტიასა და საბჭოებს.

თუ რომ გლეხის მეურნეობა ასე სტაქიურად გაძლიერდება, ეს სრულებით იმას არ მოასწავებს, რომ „სოფლის განვითარება უსათუოდ წავა ერთი ხაზით პარტიასა და საბჭოებთან. ამიტომ საჭიროა მუშაობა, რომ ეს განვითარების პროცესი ჩამდგარ იქნას პარტიულ და საბჭოთა კალაპოტში.

„კულაკი“ სცდილობს დაიმორჩილოს სხვა და სხვა დახმარების მეთხებით მცირე შეძლების მქონე და ღარიბი მოსახლეობა. რომ წავართვათ ამის საშუალება „კულაკს“, ამისათვის საჭიროა ჩვენ თვით დავეხმაროთ შეუძლებელ და ღარიბ გლეხობას. თუ ჩვენ ამას არ შევასრულებთ, „კულაკი“ დაიკავებს ჩვენს ადგილს და მიიმხრობს და შემოიკრებს თავის გარშემო მოსახლეობას.

„კულაკი“ აქტიურად გამოდის სოფლის კორესპონდენტის წინააღმდეგ. ეს იმას ნიშნავს, რომ „კულაკი“ კარგად მოეწყო და არ უნდა რაიმე დასთმოს.

ამასთან ერთად დგება საკითხი, თუ ვინ უნდა ვაკუთვნოთ „კულაკების“ კატეგორიას. „კულაკებს“ უნდა ვაკუთვნოთ არა ის გლეხები, რომლებიც ბევრი შემოსავალი აქვთ მიწისაგან, არამედ ის გლეხები, რომლებიც სხვის შრომით ამუშავებენ მიწას და ექსპლოატაციას ეწევიან.

მუშაობის მთავარ საფუძვლად უნდა დაედოს ის, რომ სოფლის მეურნეობის აღორძინება, გლეხთა აქტიურობა და მისი ახალი იდეოლოგია არ წავიდეს ჩვენს წინააღმდეგ. გლეხთა აქტიურობის ზრდას ჩვენ უნდა მივსცეთ გამოსავალი საბჭოებში, კოოპერაციებში, ქოხ-სამკითხველოებში და სხვა. მთელი პოლიგანათლების მუშაობა სოფლად მიმართულ უნდა იქნას ამ მხრივ.

ლენინის სხეულის ჩამოსხმა ბრინჯაოსაგან.

ქარხანა „წითელი ვიბორგელი“ „(კრასნი ფიბორჟეც)“ შეუდგა ლენინის სხეულის ჩამოსხმას ბრინჯაოსაგან.

სხეულის სიმაღლე იქნება 5 ნახ. არშინი და წონით 120 ფუთი.

სოფლის გაჭირვება.

ტყვიბულის რაიონში ქარბუქის დროს მოვიდა 2 არშინი თოვლი, რის გამოც გამოიღება საქონლის საკვები.

გურნის თემტი გლეხები ჩალის ფასად ყიდიან მეწველ ძროხებს.

ადგილობრივ კოოპერატივებს მოაქვთ ტფილისიდან თივა, მაგრამ უბედურება ის არის, რომ გლეხობის უმეტესობას უსახსრობის გამო არ აქვს საშალება იყიდოს.

საჭირო იყო ამ თივის მიცემა კრედიტზე, თუნდაც რამოდენიმე თვით.

ნარინჯის გადაგზავნა ბათუმიდან.

საზოგადოება „ტრანსპორტმა“ 3 თვის განმავლობაში გაგზავნა ბათუმიდან რსფსრ-ში 81 ვაგონი მანდარინი.

პასუხისმგებელ პოლიტ-მომუშავეებზე შრომის ხელფასის მიცემა.

შრომის სახალხო კომისარიატმა შეუთანხმა ცენტრალურ პროფკავშირთა საბჭოს დადგენილების პროექტი პასუხის—მგებელ პოლიტმომუშავეთა ხელფასის შესახებ, რომლებიც მუშაობენ პროფესიონალურ, საბჭოთა და კოპერატიულ ორგანიზაციებში. დაშვებულია ზედმეტი მუშაობისათვის „დატვირთვის“ წესი 50 პროცენტით ზედმეტ საათებში (სავალდებულო სამსახურს გარეშე) მუშაობისათვის.

რურის ოლქში.

რურის სამთო—მადნო მუშების მწარმოებლებთან შეწყვეტილია, მოლაპარაკება კომისიის თავმჯდომარე სოც. დემოკრატია უარ იგანაცხადა თავმჯდომარეობაზე. ფორმალურად ჯერ-კიდევ მოსალოდნელია საიმპერიო შრომის მინისტრის ჩარევა. მოსალოდნელია დიდი ბრძოლა მწარმოებლებთან მარტის დასაწყისში, რომელშიაც მიიღებენ მონაწილეობას მილიონ ნახევრამდე სამთო—მადნოსმუშები.

სამზეიდრო სამმე

ჯგუფეულის მეთაური ცხენოსან ჯარში.

თანახმათ ცხენოსანი ჯარის საბრძოლო წესდებისა ნაწილი 2 ჯგუფეულის მეთაური არის ამავე ჯგუფეულის პირველი მწკრივის პირველი თარიღი. ოცეულში ხუთი ჯგუფეულია. შტატით ოცეულში უნტ-ოფიცერი მეთაურები სამი კაცია დაშვებული: ოცისთავის თანაშემწე, და ორი ათის თავი—1 და 2 ათეულის მეთაურები.

ვინ იქნებიან ჯგუფეულის მეთაურები? რა თქმა უნდა ძველი წითელ არმიელები. ჯარების მომზადების გეგმაში არის ნათქვამი, რომ წითელ არმიელები მეორე წელიწადში მათი სამსახურისა ისე უნდა იყვნენ მომზადებულნი, რომ შეეძლოთ დაიკავონ ჯგუფეულის მეთაურის ადგილი.

ეხლა საჭიროა გავიგოთ თუ რა ევალებათ მათ და როგორ უნდა იყვნენ ისინი მომზადებულნი.

ესკადრონის საბრძოლო წესში ჯგუფეული არის ცალკე ნაწილი, ამისათვის მის მეთაურს უნდა შეეძლოს მისი მართვა და მისი წყვანა იერიშზედ. ესკადრონი ხშირათ გზავნის ჯგუფეულებს თარეშში ძიებისათვის, გამოყოფს მათ ფრთების უზრუნველსაყოფათ და სხვა, ერთი სიტყვით ჯგუფეულს ხშირათ უწევს ცალკე მოქმედება.

ასეთი მოქმედება რომ წარმატებიანი იყოს, საჭიროა კარგი გაწვრთნილი მეთაურები.

ამისათვის ჯგუფეულის მეთაური უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ პირობებს:

1. თავის ჯგუფეულში ყველაზე კარგა ქონდეს შეთვისებული წყობილება; 2. წესიერ კითხვის მცოდნე; 3. ქონდეს მტკიცე ხასიათი და უნარი თაოსნობისა; 4. სიმამაცე და შეუდრეკელი გამბედაობა; შეეძლოს დაახლოვებით შეფასება გარემოებისა და შესაბამისი ზომების მიღება 6. აუცილებლათ უნდა შეეძლოს რაქების კითხვა და მათი საშუალებით გაგზავნა.

ამას უნდა დაურთოთ მცირე ტყვიამფრქვევის დაბითი ცოდნა მათ მიერ, რომ შეეძლოს მისი გამოყენება.

მუდმივი მეთაურის დანიშვნა ჯგუფეულში შეუძლებელია. ამიტომ თუ ყველა არ უმრავლესობა ძველი წითელ არმიელებისა უნდა აკმაყოფილებდეს ზემომოყვანილ პირობებს.

მართალია მოკლე ვადანი სამსახური და აგრეთვე ცხენოსან-ჯარში წითელ-არმიელების მუშაობით გადატვირთვა ხელს უშლის მათ წარმატებით მომზადებას, მაგრამ აქ საქმეს უნდა უშველოს უფროს მეთაურთა შემადგენლობამ. მათი დაუღალავი ენერგია და საქმისადმი ყვარული მისცემს მათ საშუალებას გამოიმუშაონ საჭირო ელემენტი.

ჯგუფეულის მეთაურის მომზადების ჩამოყალიბება შეიძლება კიდევ მოხდეს ცალკე წრეებში, საკლუბო მუშაობის დროს.

ი. დოლიძე.

მიწის მუშის მეურნეობა და კოოპერაცია.

I.

სასოფლო—სამეურნეო კოოპერაცია და მისი მნიშვნელობა.

1. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის წარმოშობა-განვითარებას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს დღევანდელ სოფლისათვის.

სასოფლო—სამეურნეო კოოპერაცია ორგანიზაციულად რაზმავს, აერთებს, აკავშირებს სოფლის მშრომელ ხალხს.

რა არი სასოფლო—სამეურნეო კოოპერაცია, როგორია მისი მნიშვნელობა და ამოცანები აი საკითხი, რომელიც ჩვენ უნდა გავარჩიოთ.

სანამდი არსებითად შევეხებოდეთ სასოფლო—სამეურნეო კოოპერაციის მნიშვნელობას-გავარკვიოთ თვით მცნება კოოპერაცია და აგრეთვე 1.—სამეურნეო კოოპერაციის განვითარება, ისტორიულად.

თვით თერმინი „კოოპერაცია“ ნიშნავს თანამშრომლობას. ამ გაგებით კოოპერაციის ქვეშ იგულისხმება რამოდენიმე ადამიანის თანამშრომლობა, რომელთაც მიზნად აქვთ გაერთიანებულ ძალღონით რაიმე სამუშაოს შესრულება.

პირველი ცდა კოოპერაციის, მშრომელთა მასაში ჩასახვისათვის ეკუთვნის „როჩდელის პიონერებს“, ინგლისში 1843 წ. მაშინ ჩაისახა მომხმარებელი კოოპერაცია, რომელიც შემდეგში, ფართედ განვითარდა.

პირველი ცდა სასოფლო—სამეურნეო კოოპერაციის ჩამოყალიბებისათვის ეკუთვნის გერმანიას. აქ ჩვენ მხედველობაში გვაქვს შულზე—დელიჩის და რაიფაინზენის საკრედიტო კოოპერაცია.

გერმანიის მიწის მუშამ იგრძნო სასოფლო—სამეურნეო კოოპერაციის სარგებლიანობა. და თუ როგორი სიყვარულით ეპყრობა იქაური მიწის მუშა სასოფლო—სამეურნეო კოოპერაციას ეს შემდეგ სურათიდან სჩანს: ს—სამეურნეო კოოპერაცია 1914 წელში. გერმანიაში.

საკრედიტო ამხანაგობა	17.488.
შემსყიდველი „——„	2. 697.
ერთობის დამზადებელი „—„	3.544
სხვა და სხვა კო-ბი „—„	4 100.
ცენტრალური ორგანიზ.	98.

ამნაირად გერმანიაში ერთი კოოპერატიული ამხანაგობა მოდის 2890 ადამიანზე. ეს იყო 1914 წელს, და მის შემდეგ გერმანიის მიწის მუშა გაცილებით წინ წავიდა.

რით აიხსნება ასეთი მისწრაფება გლეხობის სასოფლო—სამეურნეო კოოპერაციის მიმართ? განვმარტოთ.

მიუხედავად იმისა, რომ საბჭოთა სახელმწიფომ ხელთ იგდო წარმოების აპარატი. კერძო ვაჭარი ჩარჩი ჯერჯერობით მაინც არ არი განდევნილი ვაჭრობის-გან და როდესაც სოფლის მეურნეს უხდება ბაზარზე გამოსვლა პირველი რაც მას შეხვდა იქ, ეს არი ვაჭარი და ჩარჩი. უშალოდ მომხმარებელისათვის „პროდუქტის მიწოდებას სოფლის მეურნე ვერ ახერხებს. ამისათვის არის რომ ვაჭარი, სოფლის ჩარჩი, უშუალოდ უკავშირდება სოფლის მეურნეს და კიდეც სჯობნის უკანასკნელს ბაზარზე.

სოფლის მეურნეს ყველაფს ჩარჩი, ძირს უწევს ფასს საქონელზე. ხშირად ვაჭარი წინდაწინ აძლევს ფულს მეურნეს და ურიგდება გაცილებით დაბალ ფასებში ვიდრე ის საქონელი ფასობს მისი ბაზარზე გამოტანის დროს.

სწორედ ამ ნიადაგზე, სოფლის მეურნე იძულებული იქნა თავის თანამომძებნელთან ერთად ჩამოყალიბებულ ეს ორგანიზაციულად, და მით შეებრძოლოს ჩარჩს, ვაჭარს ბაზარზე.

და ამ ნიადაგზედაც წარმოიშვა ოთხი მთავარი საქმე კოოპერაციის: 1. მომხმარებელთა კოოპერაცია 2. ინდუსტრიული კოოპერაცია. 3. სასოფლო—სამეურნეო კოოპერაცია. 4. საკრედიტო კოოპერაცია. მაგრამ ჩვენ გვაინტერესებს მხოლოდ ორი უკანასკნელი ამ-ზე კოოპერაციის და მასზე შეჩერდეთ.

სასოფლო მეურნეობის ხასიათმა განსაკუთრებით დაუკავშირა სოფლის მეურნის ბანკს საკრედიტო და სასოფლო სამეურნეო კოოპერაცია. და მ... გადამჭრელი როლი უნდა ითამაშოს სოფლის მეურნის ცხოვრებაში.

მაგრამ, ამაზე შემდეგ.

ილ. თ—ძე.

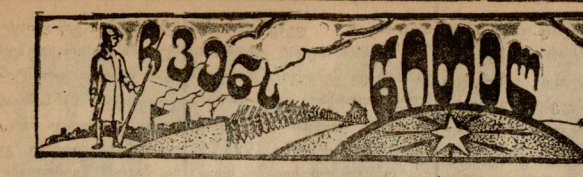

საბჭოთა არჩევნები წითელ ყაზარმაში.

19 თებერვალს პირველ ცალკე მესანგრეთა ასეულში ...ედგა ამავე და საკავშირო ასეულების გაერთიანებული კრე...

კრებას უნდა აერჩია ქალაქის საბჭოში გასაგზავნი დე...ტატები.

ამხ. გედევანიშვილმა ვრცლად გააცნო ამხანაგებს ძველი საბჭოს მუშაობის ანგარიში. განსაკუთრებით შეეხო ქალაქის წყალსადენის გარშემო საბჭოს მიერ გადადგმული ნაბიჯებს, რომლებიც მომხსენებლის სიტყვით საგრძნობლად გაადვილებენ მასო.

მომხსენებელმა ვრცელი ცნობები მოიყვანა აგრეთვე ქალაქის ტრამვაის, სასაკლაოსი და სხვათა გასაუმჯობესებლად მიღებული ზომები.

ბოლოს მოუწოდა კრებას აირჩიონ ისეთი ამხანაგები, რომლებიც სინდისიერად შეასრულებენ მათზე დაკისრებულ მასუხისმგებლო საქმეებს.

კრებამ ძველი საბჭოს მუშაობა დამაკმაყოფილებლად ...ნო და გამოიტანა სათანადო რეზოლიუცია.

ამის შემდეგ წამოყენებული იქნა კანდიდატები.

საკავშირო ასეულიდან ამხ. შაუთიძე წ. არმიელი და მეგრეებიდან ახალაშვილი (წ. მეთაური).

კრებამ ერთხმად აირჩია ეს ორი ამხანაგი საბჭოს წევრად.

სამხკორი შალაშინი.

ვეფზადეგით დღესასწაულეგისათვის.

პირველ მესანგრეთა ასეულში მოავლინეს 45 წითელარმიელი პირველი ლეგიონიდან, სპეციალური სამხედრო ცოდნის შესაძენათ. ამხანაგები თითქმის ყველა წერა—კითხვის მცოდნენი არიან. ისინი განსაკუთრებული ინტერესით ეკიდებიან ყველა დავალებებს. დამხმარე არმიელებთან დაკავშირებულ კავშირი და შეერთებული ძალით ეწევიან ...ველგვარ მუშაობას. მომავალ საქართველოს გასაბჭოების ...წლის თავისა და წითელი არმიის დაარსებიდან შვიდი წლის ...ის დღესასწაულებისათვის ასეულში დიდი მზადებაა.

ეს დიადი დღესასწაულები ძლიერ აინტერესებთ არმიელებს და დიდი სიხარულითაც ელოდებიან. ახალწვეული ...ელთათვის ასეთი დიდი დღესასწაულების შეხვედრა და ...ც წითელი ყაზარმების სინამდვილეში პირველია.

ამ დღისთვის გამოშვებულ იქნა საზეიმო კედლის გაზეთი. დრამატიული წრის მიერ მზადდება რევოლიუციონური ...ოთის პიესა.

ახლად მოსული წითელ-არმიელები დიდ დახმარებას გვიწევენ მზადებაში. იმედი გვაქს კარგად ჩავატარებთ ამ დღესასწაულს.

ლ. გიორგაძე.

ჩვენი კოოპერაცია.

კოოპერატივის გამგეს სძინავს.

...ართულ პირველ დივიზიის ...ადმყოფოს აქვს საკუთარი ...ოპერატივი, რომელსაც კო...ერატივს გარდა ყველაფერი ...ძლება უწოდოთ.

...ოოპერატივი სინამდვილეში არსებობს, ავადმყოფებისა არაფერი მოგვაქვს. სან

...ები იძულებული არიან გა...ენ ქალაქში და კერძო სა...ოებიდან შეიძინონ ავა...ფებიდან დაკვეთილი საქო...ი, რა თქმა უნდა გაციით ძვირსა და სრულიად ...ელმისაწვდომ ფასებში. ეს ...ე უკმაყოფილებას იწვევს ...ადმყოფებში.

...ოოპერატივის გამგე კი არ...ნად დასჯირნობს და სრულებით არ ფიქრობს კოოპერატივის აღორძინებაზე. იყო შემთხვევა, როდესაც ავადმყოფებმა პირადათ მიმართეს მოტანა კოოპერატივში რამე. მაგრამ მან უკმეხად შეუუვირა: „თუ ავადმყოფი ხარ იქ დაეგდე“-ო. უმოკმედებასთან ერთად ასეთი მოპყრობაც? ზედამხედველები ვერ ამჩნევენ ამ გარემოებას.

ამხ. სამხკომო მიიღეთ ზომები. მოგვეცით საშუალება ავადმყოფებს ვისარგებლოთ უფრო იაფი საქონლით ჩვენი კოოპერატივიდან.

ავადმყოფი არმიელი შ. ჭილაძე.

ლიტერატურული გასამართლეგა.

17 თებერვალს ქართულ მეთაურთა უმწყობრო გუნდში, მე-3 ასეულის კურსანტების ხელმძღვანელობით მოეწყო ლიტერატურული გასამართლება.

გასამართლებული იქნა ორი წითელ-არმიელი, რომელებსაც ბრალდებოდათ დეზერტირობა.

დამცველები და ბრალმდებლები საკმაო მომზადებული აღმოჩნდნენ, რამაც გუნდის წითელ არმიელებზე კარგი შთაბეჭდილება მოახდინა.

თვითონ არმიელებმაც აქტიური მონაწილეობა მიიღეს გასამართლებაში.

მოლოს სასამართლომ შემდეგ შინაარსის განაჩენი გამოუტანა ამხანაგებს: ერთ მთავანს, რომელიც გაუნათლებელი იყო მიესაჯა 8თვის ციხე.

ხოლო მეორეს კი, რომელიც შედარებით უფრო განათლებული, მაგრამ წერა—კითხვის არა მცოდნეს ერთი წლის ციხე.

კურსანტები შეგვპირდნენ ასეთი გასამართლების ხშირად მოწყობას, რამაც გუნდის წითელ-არმიელები ძლიერ ასიამოვნა.

წ. არმ. თომაძე.

მოგვეცით საცხოვრებელი გინები.

ქ. კომენდანტის საყურადღებოთ.

აგერ ერთი წელი სრულდება, მას შემდეგ, რაც ქალაქის საკომენდანტოში შეტანილი გვაქვს განცხადებები ოთახების მოცემის შესახებ, მაგრამ პასუხიც არ მოუცია ...ერ.

ჩვენმა თხოვნებმა უშედეგოთ ჩაიარა და უფ-პოლიტშემადგენლობის ნაწილი დღესაც უბინოთ არიან დარჩენილი, დაეხეტებიან, ხან ერთ და ხან მეორე ნათესავებთან და ნაცნობებთან ღამის გასათევად. სანამ უნდა ვიყოთ ასეთ მდგომარეობაში? დავდივართ საკომენდანტოში და ამხ. არუთინოვი ყოველთვის უარით გვისტუმრებს ხოლმე.

იმედი გვაქვს ამხ. კომენდანტი სათანადო ყურადღებას მიაქცევს ამ გარემოებას და მიიღებს შესაფერ ზომებს. ...ჯარის რიგებიდან გასულ პირებს ...ერ კიდევ ...ეპირავთ სამხედრო ბინები და ჩვენ კი ასეთ მდგომარეობაში ვართ.

ამას ყურადღება უნდა მიექცეს.

სამხკორი ხ. იმნაიშვილი.

ჩვენი გიბლიოთეკა.

ქ. ცხენ. ლეგიონი.

ლეგიონის ბიბლიოთეკაში, ახალ ბინაზე გადმოსვლის შემდეგ საგრძნობლად გააცხოველა მუშაობა.

თუ აქამდე ბიბლიოთეკა განიცდდა, როგორც პოლიტიკურ ისე მხატვრულ ლიტერატურის უქონლობას, ამჟამად ეს ნაკლი თავიდან აცილებულია.

ლეგიონმა შესძინა ლენინის, პლეხანოვის და კ. მარქსის მთელი თხზულებების და სხვათა შეძენა.

გაზეთებს ვღებულობთ სისტემატიურად და საკმაოდ. კარგი იქნებოდა გაზეთ „სპარტაკის“—რამოდენიმე ეგზემპლიარი მოემატებოდა, ვინაიდან აღნიშნული გაზეთის ჩვენთან მოსული ეგზემპლიარები არ აკმაყოფილებს ლეგიონის მოთხოვნილებას.

ყველა ესკადრონებში დანიშნული არიან წ. არმიელები, ბიბგამგეები, რომლებსაც კოლექტიურად მიაქვთ წიგნები ესკადრონებისთვის. საღამოობით ესკადრონის ბიბგამგეები აწარმოებენ გაზეთების ხმა მაღალ კითხვას და ბაას წ. არმიელთა შორის. აღნიშნულ მუშაობას ხელმძღვანელობს ლეგბიბგამგე ამხ. საკოვი.

ბიბლიოთეკის სამკითხველოში მოწყობილია ლენინის კუთხე. მიღებულია ბიბგამგის მიერ ყოველგვარი ზომები ერთგვარ მყუდროების შესამქნელად სამკითხველოში, მაგრამ ამ ცდებს ძლიერ უშლის ხელს სიცივეები. ბიბლიოთეკაში შეუძლებელია 10-15 წუთზე მეტის გაჩერება. სიცივე—აგრეთვე აბრკოლებს ტეხნიკურ მუშაობის წარმოებას ბიბლიოთეკაში.

დრო არის მიაქციონ ამ გარემოებას ყურადღება საზნაწილის უფროსმა და გასცეს ბიბლიოთეკისთვის შეშა.

გეზი.

საგიბლიოთეკო სემინარი.

19 თებერვალს დივიზიის ცენტრალურ ბიბლიოთეკაში შესდგა საბიბლიოთეკო სემინარის მორიგი მეცადინეობა.

დღის წესრიგში იყო.

1) მოხსენება კატალოგის ფორმებისა და სახეების შესახებ.

2) მოხსენება კატალოგის შედგენის წესებზე და

3) მიმდინარე საკითხები.

პირველ თემაზე მოხსენება გააკეთა ამხ. ქავთარაძემ, რომელმაც გაარკვია საერთოდ კატალოგის მნიშვნელობა და მისი სხვა და სხვა სახეები და ფორმები, როგორიცაა მაგ. ალფავიტური კატალოგი, სისტემატიური, საგნობრივი, კედლის და სხვა.

მოხსენების შემდეგ გაიმართა აზრთა გაცვლა-გამოცვლა იმის შესახებ, თუ კატალოგის რომელი სახეა ჩვენი ნაწილების ბიბლიოთეკებში სახელმძღვანელოთ მისაღები.

კამათში მონაწილეობენ ამხ. მურადოვა, ლორთქიფანიძე და სხვა.

საბოლოოთ მიღებულ იქნა სახელმძღვანელოთ შემდეგი.

ყველა სამხედრო ბიბლიოთეკებისათვის საჭიროთ იქნეს ცნობილი ალფავიტური კატალოგი.

გამონაკლისს ამ შემთხვევაში წარმოადგენენ სამხედრო სკოლები, რომელთათვისაც ენციკლოპედიის ორივე სახე, როგორც სისტემატიური, ისე ალფავიტურიც სავალდებულოთაა მიღებული.

მეორე საკითხზე მოხსენება წაიკითხა ამხ. შავგულიძემ—რაიც მიღებული იქნა ცნობათ...

მომდინარე საკითხებში დასმული იყო საკითხი ბიბლიოთეკართა სამუშაო დროის მოსაწესრიგებლათ.

გამოტანილ იქნა დადგენილება რათა სავსებით იქნეს დაცული პოლიტ-განყოფილების მიერ დამტკიცებული ბრძანება, ყოველ ორშაბათობით ბიბლიოთეკების დახურვის შესახებ.

რაც შეეხება სამუშაო დღეებს, ბიბლიოთეკარი ვალდებულია რაციონალურათ გაანაწილოს დრო და განსაზღვრული საათები მოამდომოს საბიბლიოთეკო ტეხნიკას, წიგნების გაცემა-მიღებას და ამას გარდა აუცილებლათ გამოყოს დრო, როგორც თავისი კვალიფიკაციის ასაწევად ისე ჟურნალ-გაზეთებისა და წიგნების გასაცნობათ. რაიც თითეულ ბიბლიმუშავესათვის სავალდებულოა.

შემდეგი მეცადინეობა დანიშნულია კვირას დილის 11 საათზე.

გრიან.

ეკონომიული ცხოვრება.

„ევკოგრუზი“-ს ხე-ტყის ქარხნის კომუჯრედი.

13 თებერვალს „ევკოგრუზი“-ს შენობაში შესდა კომუჯრედის ღია კრება, რომელზედაც დაესწრენ 42 უპარტიო მუშა—მოსამსახურეები და 13 პარტიულები.

დღის წესრიგში დასმული იყო შემდეგი საკითხები: 1. მოხსენება შეიარაღებულ ძალთა აღმშენებლობის—მილიციონერ სისტემის; შესახებ 2. ქალთა შორის ...უშაობის გარშემო; 3. გაზეთ „წითელი არმიელის“ სოფლათ გავრცელების შესახებ და 4. „ბავშვების მეგობართა“ საზოგადოების დაარსების გარშემო.

პირველი საკითხის შესახებ მოხსენება გააკეთა პოლიტ-განყოფილების ინსტრუქტორ—ოგანიზატორმა ამხ. კოპაძემ, რომელმაც მოკლეთ აღნიშნა მილიციონერულ ჯარის იდეის წარმოშობის ისტორია და მისი საბჭოთა კავშირში შემოღების მიზეზები. ამხ. მომხსენებელი შეეხო აგრეთვე, თუ რა უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მილიციონერულ ჯარის სისტემას, რომელიც თავდებია ჩვენი რევოლიუციის გამარჯვების. მეორე საკითხის შესახებ მოხსენებით გამოვიდა ტფილისის კომიტეტის ქალთა განყოფილების ინსტრუქტორი ამხ. გოცო მახარაძე. მან გააცნო კრებას ქალთა შორის მუშაობის შინაარსი, აღნიშნა ქალთა განყოფილების მიერ გატარებული მუშაობა და მასთან მიღწეული შედეგები, რის შემდეგ მოუწოდა კრებას აირჩიონ კომისია, რომელიც საფუძველს ჩაუყრის ქალთა შორის მუშაობას.

კომისიაში კრებამ ერთხმად აირჩია ამხ. ვ. ბახტაძე, ნინა ნინოშვილი და თამარა ქართველიშვილი.

კრებამ ერთხმად აღიარა გაზეთ „წითელ არმიელის“ გავრცელების აუცილებლობა სოფლად, და სთხოვა ყველა თანამშრომლებს, რომ გამოუწერონ გაზეთი თავთავიანთ სოფლებს.

კრების დამთავრებისას გაიმართა ხელის მოწერა და 34 ამხანაგებმა ექვსი თვით გამოუწერეს სხვა და სხვა სოფლების საკითხველოებს გაზ. „წითელი—არმიელი“.

„ბავშვების მეგობართა საზოგადოების“ დაარსების შესახებ მოკლე მოხსენება გააკეთა ამხ. ვ. ბახტაძემ. მან გააცნო კრებას ის უმწეო მდგომაოება, რომელსაც განიცდიან ქუჩის ბავშვები და მოუწოდა ამხანაგებს ჩაეწერონ წევრებად საზოგადოებაში. კრებამ სამშობლენებით მიიღო მომასენებელის მოწოდება და გამოსთქვა სურვილი რათა ყველა თანამშრომლებმა მიიღონ მხურვალე მონაწილეობა ამ საქმეში. ტეხნიკურთ გატარება მიენდო ადგილკომის პასუხის მგებელ მდივანს.

სასურველია ასეთი კრებები ხშირათ იმართებოდეს და კეთდებოდეს მოხსენებები სხვა და სხვა საჭირბოროტო საკითხებზე.

პარტკორი ელიზბარ.

ამგვები სოფლებიდან

დარაბების დაზღვევა.

ქუთაისის აღმასკომმა თავის სხდომაზე მიზანშეწონილად აღიარა დარაბების დაზღვევა, რის გამოც წინადადება მისცა ადგილ. მეურნ. განყოფილებას გადასდგას შესაფერი ნაბიჯები.

ბაღის შესაკეთებლათ.

ბორჩალოს აღმასკომმა ამ თავითვე გადასდო 500 მანეთი შაუმიანის კომუნალური ბაღის გასამშვენიერებლათ.

სოფლის სახელწოდების შეცვლა.

ბორჩალოს მაზრის სოფ. გიეგი—არხის თემსაბჭომ იშუამდგომლა ცენტრის წინაშე, რათა სოფ. ივან—ბეგლოს შეეცვალოს სახელი—„აზიზ—კინდ“—ათ.

კინო სოფლის მუშებისათვის.

მიწა—ტყის კავშირმა წინანდალში მოაწყო კინო-სურათების ჩვენება. სეანსებს დიდის ინტერესით ესწრებიან ადგილობრივი გლეხები.

სარაიონო საავთომყოფოები.

ლაგოდეხში, ველის ციხეში და ქოდალოში (კახეთი) გაიხსნა სარაიონო საავთომყოფოები.

საბჭოთა არჩევნების მიმდინარეობა.

ტფილისის მაზრაში.

— **პრიუტის თემი.** პრიუტის თემში არჩევნები ჩატარდა დიდის აღფრთოვანებით. უკვე არჩეულია სათემო საბჭო.

— **სოფლის საბჭოები.** არჩეულია სასოფლო საბჭოები სოფ. ზარბიტში და ღრეში.

ᲨᲘᲜᲐᲣᲠ ᲪᲮᲝᲕᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲐᲪᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲛᲓᲔᲑᲘ ᲐᲕᲐᲓᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲐᲜᲘ ᲢᲔᲢᲐᲜᲣᲡᲘ.

ტეტანუსს, რუსულად „სტოლბნიაკს“, იწვევს შეიარაღებული თვალით დაუნახავი განსაკუთრებული ბაცილი, რომელიც გარეგნული შეხედულებით ქინძისთავს წააგავს. ეს ბაცილი ცხოვრობს ნეხვში და ისეთ ნიადაგში, რომელიც უმეტეს ნაწილად ცხენის ნეხვით არის გაჯერებული: ბოსტანში, ბაღში, ყანაში და სხვაგან.

ტეტანუსის ბაცილი პირველად მეცნიერმა ნიკოლერმა ასწერა 1884 წელში, ხოლო მეცნიერმა **კიტასატომ** იგი 1889 წელში გამოაცალკევა და გაამრავლა ხელოვნურად მომზადებულ ნიადაგზე.

ეს ბაცილი საერთოა, როგორც ყველა შინაური ცხოველებისათვის, ისე ადამიანისათვის: ორივე არსება მისთვის ერთნაირ ნიადაგს წარმოადგენს და ორივეში ერთ და იმავე ავადმყოფობას, **ტეტანუსს**, ერთი და იმავე ნიშნებით იწვევს.

ცხოველებში ეს ავადმყოფობა უმეტეს ნაწილად ცხენებს და ყმაწვილ პირუტყვებს ემართება, ვინემ ბებერსა და ხანში შესულებს.

ავადმყოფობა ანუ უკედ რომ ვსთქვათ **ტეტანუსის** ბაცილი შედის ცხოველის თუ ადამიანის ტანში კანის დაზიანებული, გაჭრილი, გაფხაჭნილი და სხვა ამგვარი ადგილებიდან, როდესაც ამ ადგილზე **ტეტანუსის** ბაცილების მქონე მიწა ან ნეხვი მოხვდება.

ასეთ შემთხვევას ხშირად აქვს ადგილი მიწის მუშაობის დროს, როდესაც **ტეტანუსის** ბაცილების მქონე ნიადაგის ანუ ნეხვის ნაწილები საქონელს თუ ადამიანს კანის დაზიანებულ ადგილზე ხვდება; როდესაც ახლად დაბადებულ ცხოველს ეპპს არ გაუსუფთავებენ და ბინძურად მეუნახავენ და ბოლოს, როდესაც დაკოდვისა თუ სხვა აპერაციების დროს საჭირო სისუფთავეს არ დაიცავენ.

ძრიელ **ტეტანუსი** ემართება უმეტეს ნაწილად მძიმე მშობიარობის დროს, როდესაც ამ ნიადაგზე საშვილოსნო მექანიკურად უზიანდება, და საშვილოსნოში მომყოლი ულპება.

ხშირად **ტეტანუსი** თვით ადამიანსაც გადაავლებს ჯანმრთელ ცხოველებზე, როდესაც იგი **ტეტანუსით** ავადმყოფი ცხოველის მოვლის შემდეგ ხელდაუბანელი სხვა ცხოველის მშობიარობის დროს დახმარებას უწევს.

ᲐᲕᲐᲓᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲘᲡ ᲜᲘᲨᲜᲔᲑᲘ.

ტეტანუსით შეპყრობილ ცხოველს თუ ადამიანს ავადმყობა ეწყება ან თავიდან, ან ტანის უკანა ნაწილებიდან და იმისდა მიხედვით თუ საიდან იწყება ეს ავადმყოფობა, უკანასკნელი თანდათან წინა ნაწილებზე გადადის. ავადმყოფი ცხოველი ფეხებს სახსრებში ვეღარა ღუნავს, თითქმის მთელი ტანის გაუნძრეველად, გარედ და ფართედ გადგმულ ფეხებზე გაშეშებული სდგას და მისი ტანის თითოული ნაწილი წარმოადგენს ასეთ სურათს: თავკისერი და ყურები გაჭიმული აქვს წინ, თვალები ჩაკარდნილი, თვალის ქუთუთები გადმობრუნებული, თვალის კაკლები გაფართოებული, პირის ღრუს ლორწოიანი გარსი გალურჯებული, კუნთები გაშეშებული მაგრი და გაჭიმული, სულის თქმა გაძნელებული, ყბები ერთი ერთმანეთზე მაგრად დაჭერებული, ისე რომ მათი გახსნა თითქმის შეუძლებელია, და საყლაპავი დადაბლებული, რის გამო ცხოველი ნერწყვს ვეღარ ყლაპავს და პირიდან მიწის ზედაპირამდის ძაფის მსგავსად ჩამოწოდ წყალებული ლეგნი (ნერწყვი) ჩამოდის. მიუხედავად ასეთი მდგომარეობისა, ცხოველი გონებრივად მაინც უცვლელად რჩება: უბრალო ხმაურობაც-კი კარგად ესმის მას, იგი ხშირად ღელავს, შიშს გამოხატავს, ზედმეტად ოფლიანდება, ჭამის სურვილი აქვს: საკვებს პირში იდებს, მაგრამ საყლაპავის სიდამძლის გამო ვერ ყლაპავს—გარეულ აგდებს, უნდა წყალი დალიოს, მაგრამ ნახსენები მიზეზის გამო ვერც წყალსა სვამს და ბოლოს მეშვიდე-მეთე დღეს სიკამხლრეგაგუდვისაგან კიდევაც კვდება.

ტეტანუსით ავადმყოფი ცხოველი თავისი უმწეო მდგომარეობით დიდ შეცოდების გრძნობას იწვევს ყოველ მნახველში.

ტეტანუსისაგან მკვდარი ცხოველის გაჭრა ამ ავადმყოფობის განსაკუთრებულად დამახასიათებელ ნიშნებს არ იძლევა. იგი იძლევა მხოლოდ საზოგადო ნიშნებს, რომლებიც გამოიხატებიან იმაში, რომ მისგან მკვდარ ცხოველსაც სისხლი შავწითელი აქვს, ფილტვები გაწითლებული, კუნთები რბილი და მოყვითალო, ღვიძლი გადიდებული და შარდის ბუშტი შარდით სავსე.

ᲔᲥᲘᲛᲝᲑᲐ.

ტეტანუსის წინააღმდეგ წამლების ხმარებას ანუ ექიმობსა დიდი მნიშვნელობა არა აქვს. თავი და თავი ყურადღება ამ ავადმყოფობის დროს უნდა მიექცეს ავადმყოფი ცხოველის ჯანმრთელი ცხოველებისაგან თავის დროზე გამოცალკევების და ცხოველების სადგომებისა და თავლების ახლო მახლო იმ ადგილების გაწმენდა-დეზინფექციას სულემითა და კირის ხსნარით, რომელ ადგილებშიდაც შესაძლებელია **ტეტანუსის** ბაცილები იყვნენ.

ვეტექიმი **ფარეიშვილი.**

ᲣᲪᲮᲝᲔᲗᲘᲡ ᲐᲠᲛᲘᲔᲑᲨᲘ.

უდიდესი წყალქვეშა ნავი.

ეს არის ინგლისის ახალი წყალქვეშა ნავი X—ი, რომელიც მივიდა პორტსმუტში-ჩამისი სიგრძე უდრის 350 ფუტს. წყლის ზედაპირზე მდგომარეობის დროს მისი წყალტევა აღწევს—7.780 ტონამდე, ხოლო წყალში ჩაძირვის დროს კი—3.600 ტონამდე.

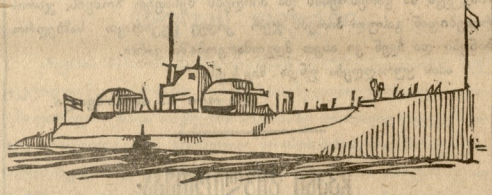

სროლა ინგლისის არმიაში

გასულ წელში ჰაეროპლანებიდან **ლუისის** ტყვიამფრქვევით სროლაში შეჯიბრის დროს, რომელსაც დაესწრო საინსპექტორო უწყება, გამოირკვა: ზოგიერთი ნაწილები ძლიერ ცუდათ აწარმოებდენ სროლას და ის მეტად საშიში იყო მეზობელ ნაწილებისათვის. შეჯიბრზე დამსწრე გენერალმა ფიცი ხელი განკარგულება გასცა: „ბოლო მოუღეთ ამ საშინელებასო“. ასეთივე ინცინდენტს ჭქონდა ადგილი ქვეითა ნაწილების სროლაში შეჯიბრის დროს გასულ წელში. გასულ წელში ქვეითა ჯარი ცოტა უფრო უკეთესად აწარმოებდა მიზანში სროლას, მაგრამ გაცილებით უფრო ცუდათ, ვიდრე 1914 წელში.

გამოაშპარავება ქრთამის აღებაში.

რუმინეთის დეპუტატთა პალატაში, დიდი აური ზაური გამოიწვია გლეხთა დეპუტატის—**მადიროვის** გამოსვლამ, რომელმაც გამოაშკარავა ინგლისში შეკვეთილ ჰაეროპლანების გარშემო ჩადენილი აფეორა. ინგლისურმა ფირმამ—„არმეტ-სოვიმ“ რუმინეთისათვის დაამზადა უვარგისი ჰაეროპლანები, რომელსაც იწონებენ რუმინეთის გაელენინი პირები. მათ რიცხვში ასახელებენ თვით რუმინეთის მეფეს და პრემიერ ბრატიანუს.

სამხედრო მინისტრმა მოითხოვა სხდომის დახურვა ამ საკითხის გამოსარკვევად.

სამხედრო ᲢᲠᲘᲑᲣᲜᲐᲚᲘ.

17. თებერვალს ქართულ სამხედრო ტრიბუნალმა ამხ. გაბუნიას თავჯდომარეობით განხილა ქართულ სამხედრო შეერთებულ სკოლის კურსანტების ფორჩხუა გრიგოლ ლევანის-ძე და სართანია კონდრატე ისლამის-ძეს საქმე რომელიც ბრალი ედებოდათ

ნაწილიდან დეზერტირობაში. სასამართლოს სხდომაზე გამოირკვა შემდეგი, ბრალდებულნი ფორჩხუა და სართანია შესულან თავისი სურვილით სამხედრო სკოლაში 1923 წლ. ოქტომბრის რიცხვებში, სადაც უმსახურნიათ 1924 წლ. მარტის 9-დე. ხსენებულ ბრალდებულნი გაქცეულან ნაწილიდან სენაკის მაზრაში, დაუყვიათ 7 თვე, რომლის შემდეგ ყოფილან შეპყრობილი ადგილობრივ მილიციის მიერ და მიცემული პასუხის გებაში. ბრალდებულებმა იცნეს თავი დამნაშავედ დეზერტირობაში და განმარტეს 1) ფორჩხუამ, რომ დედის ავადმყოფობის გამო ითხოვა შებულება და არ გაუშვეს, ვინიდან ნაწილი კარანტინში ... ყოფებოდა. 2) სართანიამ, ... ყავდა ავადმყოფი მამა, სკოლა უფროსთან მიეტანა განცხადება, მაგრამ შვებულება არ მ... სცეს რისთვისაც ის ... თონ იძულებული შეე... წასულიყო სახლში. სამართლომ დამტკიცებულ... სცნო მათზე წაყენებული ბრ... ლდება და მიუსაჯა ფორჩხ... ას და სართანიას 8 თვე უფლ... ადკვეთა თითეულს გამსახულ... მოთავსებით და 10 მანეთის კ... ნების ნაწილის კონფისკაცი... გამუნია.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲔᲑᲘ

— **უცოდინარობის სალიკვიდაციო პუნქტები.** წარსული წლის განმავლობაში მთელ საქართველოში მოქმედებდა 1557 წ.-კითხ. უცოდინარობის სალიკვიდაციო პუნქტი.

— **საქართველოს საბჭოების** მესამე სესიისათვის სახკომსაბჭოს მოქმედების ანგარიშის შესადგენათ, საქ. სახკომსაბჭომ გამოაყო კომისია ამხ. ვარძიელის, რუხაძის და ა. სალარიძის შემადგენლობით.

— **მიწ.-მოქმ. კომის. შუამდგომლობა.** სამხკომსაბჭოს დაკმაყოფილა მიწ.-მოქ. სახ. კომისარიატის შუამდგომლობა სას.-სამეურნ. ტეხნიკუმების შემოსავლის გადიდების შესახებ, ამ სასწავლებელთა მდგომარეობის გასაუმჯობესებელ ფონდში.

— **ავთმყოფთა სავალდებულო რეგისტრაციის** პროექტი დაამტკიცა საქ. სახკომსაბჭომ და წინადადება მისცა ჯანსახკომს, პერიოდულათ გამოაქვეყნოს ეს ცნობები.

— **სასოფლო მეურნეობის პერსპექტივები.** სახკომსაბჭომ წინადადებით მიმართა მიწ. მოქმედ. კომისარიატს, საქ. საგეგმო კომიტეტს და საქ. ცენტრ. სტატ. სამმართველოს, შეისწავლოს საქ. სასოფლო მეურნეობის პერსპექტივები, მცხოვრებთა მუნეჩრივ ზრდასთან დაკავშირებით და გამოარკვიოს თუ სა... არის შესაძლებელი საშინა... გადასახლების მოწყობა.

— **საქალბომქმედო** მა... **კების** გამოცემა-გავრცელებ... უფლება სახკომსაბჭომ მიანიჭ... მხოლოთ ავთმყოფ, დაშრომ... დასახიჩრებულთა და წითელ ა... მიღლთა სრ. საქართველო... დამხმარე კომიტეტს.

— **ზაჰესში.** ზემო-ავჭალა... ჰიდრო-ელსადგურის ასაშენებ... ლათ, ყინვების გამო შეჩერ... ბული მუშაობა განახლდა 1... თებერვლიდან.

— **წიგნები სოფლის მეურნეთათვის.** გასული წლ... განმავლობაში მიწ.-მოქმ. სა... კომისარიატმა გამოუშვა 6 სხ... და სხვა წიგნები სასოფლ... მეურნეობის შესახებ.

— **35 წელს განათლების ფრონტზე.** 21 თებერვალ... ტფ ლისის პედაგოგები უკ... თავენ სპედაგოგიო მოდვაწეობის 35 წლის იუბილეს ძველ... მასწავლებელს კაშიცინს, რო... მელიც ამ ხნის განმავლობაშ... მუდმივ მოღვაწეობდა საქა... თველოში.

— **მუშათა ბინებისთვის.** მუშათა ბინების საალმშენებლო კომიტეტმა შუამდგომლობა აღ... ძრა საქ. უმ. ეკ. საბჭოს წინაშ... ე ახალციხის სატყეოდან სა... ტყეო მასალის დათმობის შ... სახებ.

პასუხის მგებელი რედაქტორი **ლ. ჩანტლაძე**

ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲣᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲝᲗ.

გამოგზავნეთ ორშაბათს 23 თებერვალს დილის 12 სათამდე პოლიტ-განყოფილებაში წითელ-არმიელი „რუსთაველის“ თეატრის ბილეთების მისაღებათ.

ინსტრუქტორი **ტ. წვენიევი.**

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲚᲔᲑᲐ.

კვირას 22 თებერვალს დილის 11 საათზე დივნოვის ცენტრალურ ბიბლიოთეკაში შესდგება მორიგი მეკადინეობა ბიბ. სემინარების. სავალდებულოა დასწრება ბიბ. გამგეებისა და მათი თანაშემწეების.

ხელმძღვანელი ე. **მურადოვი.**

ᲓᲐᲕᲙᲐᲠᲒᲔ პირადობის მოწმობა № 147 პირველ ქართულ საარტილერიო ლეგიონიდან გაცემული ალექსანდრე აბუთიძის სახელზე, პირადობის მოწმობა № 4549 ელენე მიხეილის ასული აბუთიძის სახელზე გაცემული ამავე ნაწილიდან და „ᲛᲔᲙᲝᲒᲠᲣᲜᲘᲚᲘ“ წევრობის დროებითი წიგნაკი № 810. ჩათვალოს გაუქმებულად.

ნ. დ. ს. ც. ტირაჟი 1000 სამხედრო სტამბა კეცხოველის ქ. № 3.